

KAMPANIA PRO-EURO

Stanowisko BCC w sprawie przyjęcia euro w Polsce

BCC zdecydowanie opowiada się za jak najszybszym wejściem do strefy euro. Porównując korzyści i koszty związane z wprowadzeniem wspólnej waluty, nie mamy wątpliwości, iż wprowadzenie euro jest dobrym rozwiązaniem. Przyjęcie wspólnej waluty zwiększy liczbę inwestycji zagranicznych, zniweluje negatywny wpływ wahań kursu euro na efekty ekonomiczne firm eksportujących i importujących, przyspieszy tempo wzrostu gospodarczego. Nie spowoduje też gwałtownego wzrostu cen. Polska jest zobligowana do przyjęcia wspólnej waluty. Odkładanie tego w czasie nie jest dobrym rozwiązaniem. Właśnie teraz, kiedy koniunktura gospodarcza jest sprzyjająca, należy zdecydować się na wprowadzenie wspólnej waluty. Trzeba też pamiętać, iż od momentu podjęcia samej decyzji odnośnie wprowadzenia wspólnej waluty będziemy jeszcze potrzebować około 3 lat do faktycznego wprowadzenia euro. BCC opowiada się za przyjęciem wspólnej waluty jeszcze przed rozpoczęciem mistrzostw piłkarskich w 2012.

Kiedy Polska może przyjąć Euro ?

Przystępując do Unii Europejskiej Polska zobowiązana jest do przyjęcia wspólnej waluty po spełnieniu określonych tzw. kryteriów zbieżności lub konwergencji. I tak:

- inflacja nie może przekraczać więcej niż o 1.5 pkt. proc średniej inflacji z 3 krajów UE o najniższej inflacji;
- długoterminowe stopy procentowe nie mogą przekraczać więcej niż o 2 pkt. procentowe średniej stóp procentowych w 3 krajach UE o najniższej inflacji;
- kurs walutowy musi być stabilny co najmniej przez 2 lata przed wprowadzeniem euro do obiegu;
- deficyt budżetowy nie może przekraczać 3% PKB;
- dług publiczny nie może przekraczać 60% PKB.

Po spełnieniu tych kryteriów kraj jest formalnie gotowy do przyjęcia euro.

Traktat nie określa jednak konkretnej daty przystąpienia do strefy euro. Wybór ostatecznego momentu leży w gestii rządu RP oraz NBP. Z analiz obowiązujących procedur wynika, że okres od momentu podjęcia decyzji przez władze krajowe o przystąpieniu do strefy euro do momentu przyjęcia wspólnej waluty wynosi około 3 lat.

Jakie są korzyści z przyjęcia Euro ?

Przyjęcie wspólnej waluty niesie za sobą korzyści i koszty. Korzyści można podzielić na korzyści bezpośrednie i pośrednie, dla przedsiębiorców i dla państwa. Korzyści bezpośrednie to eliminacja kosztów transakcyjnych wynikających z wymiany walut, eliminacja ryzyka kursowego, spadek stóp procentowych. Korzyści pośrednie to wzrost stabilności makroekonomicznej, wzrost stopy inwestycji, ożywienie wymiany handlowej, wzrost konkurencji. W efekcie końcowym powoduje to zwiększenie tempa wzrostu gospodarczego w kraju przyjmującym wspólną walutę. Dzięki Euro Polska będzie bardziej chroniona przed globalnymi kryzysami, niż w przypadku pozostania przy złotym. Właśnie częste i bardziej dotkliwe zmiany kursów walutowych stawały się zagrożeniem dla funkcjonującej unii celnej i walutowej w latach 60-tych i dlatego zdecydowano się wzmocnić koordynację polityki walutowej, co z czasem doprowadziło do wprowadzenia euro.

Korzyści dla przedsiębiorców:

1. Usunięcie płynnego kursu złotego jako źródła wstrząsów finansowych w eksporcie i imporcie;
2. Eliminacja kosztów wymiany euro na złotówki i odwrotnie (marże, opłaty, ubezpieczenia);
3. Znacząca redukcja sprawozdawczości finansowej;
4. Ograniczenie kosztów związanych z zatrudnianiem doradców finansowych;
5. Redukcja czasu związanego z transferem walut;
6. Wzrost pewności planowania działalności gospodarczej w oparciu o jednolitą walutę;
7. Możliwość pewniejszej (b. trafnej) alokacji kapitału;
8. Zwiększenie zysków eksporterów i importerów w związku z ograniczeniem ryzyka opłacalności handlowej;
9. Zwiększony dostęp do rynków zagranicznych;
10. Lepsza alokacja pracy i kapitału.

Korzyści dla państwa:

1. Redukcja bezpośrednich kosztów transakcyjnych w skali państwa ;
2. Uruchomienie lepszych procesów dostosowawczych polskiej gospodarki do handlu zagranicznego i międzynarodowych inwestycji;
3. Zwiększony napływ inwestycji zagranicznych.;
4. Wzrost inwestycji krajowych;
5. Stabilizacja cen na rynku krajowym;
6. Wzrost ogólnej produkcji przemysłowej;
7. Napływ nowych technologii;
8. Redukcja gwałtownego (spekulacyjnego) kapitału;
9. Pełne uczestnictwo polskich przedsiębiorców w europejskim rynku obligacji;
10. Wzrost konkurencji.

Jakie są koszty przyjęcia Euro ?

Koszty można podzielić na niewymierne oraz wymierne. Do pierwszej grupy zaliczamy rezygnację z niezależnej polityki pieniężnej i kursowej. Innymi słowy ograniczeniu ulega możliwość wykorzystania stóp procentowych banku centralnego oraz kursu walutowego jako narzędzi polityki gospodarczej w celu niwelowania wahań koniunktury gospodarczej. Koszty wymierne, to koszty przystosowania do euro systemów informatycznych, procesów operacyjnych, koszty szkolenia pracowników oraz partnerów biznesowych.

Czy rzeczywiście wprowadzenie Euro spowoduje wzrost cen ?

Wiele sceptycyzmu, czy nawet strachu przed przyjęciem euro wiąże się z subiektywnym przeświadczeniem, iż wprowadzenie wspólnej waluty doprowadzi do dużej podwyżki cen. Jednak miarodajne dane statystyczne dotyczące podwyżki cen w strefie euro świadczą, iż te obawy są bezpodstawne.

Dotychczas wprowadzenie euro spowodowało nieznaczne podwyżki. Dotyczyły one drobnych, często kupowanych produktów i usług, jak np. kawa w kawiarni, chleb, usługi fryzjerskie oraz głównie małych sklepów i usługodawców. Wpływ „drobnych” zakupów na ogólne koszty utrzymania jest jednak niewielki, ponieważ stanowią one niewielką część koszyka zakupów konsumenckich. Wprowadzenie euro spowodowało niewielki wzrost cen i kosztów utrzymania dla obywateli strefy euro. Wbrew powtarzanym w Polsce opiniom poziom podwyżek był w rzeczywistości ograniczony i miał niewielki wpływ na całkowite koszty utrzymania. Ceny rosną z powodu bieżącej inflacji, która jest niezwiązana z wprowadzaniem wspólnej waluty.

Trzeba zaznaczyć, iż średni wzrost cen w 2002 (kiedy to euro fizycznie został wprowadzone w 12 krajach UE) wyniósł 2,3%, tyle samo co rok wcześniej. Ocenia się, że średni wzrost cen konsumpcyjnych spowodowany wprowadzeniem euro wyniósł tylko 0,1 do 0,3 % ! w ramach tej 2,3% inflacji. Oznacza to, że jeśli koszyk produktów kosztował w 2001 r. 100 euro, to w roku 2002 kosztował 102,3 euro, ale tylko max 30 eurocentów wzrostu spowodowane było samym skutkiem wprowadzenia wspólnej waluty.

Należy też pamiętać, że niezależnie od przyjęcia euro, ceny w Polsce będą się coraz bardziej zbliżać do poziomu państw członkowskich starej UE.

Informacja o skutkach społecznych wprowadzenia euro w Grecji, Hiszpanii i Portugalii

(Raport opracowany przez Instytut Lobbying BCC w oparciu o dane NSSG, Eurostatu, Ministerstwa Ekonomii i Finansów Grecji, Bank of Greece, Banko de Espana, Banko de Portugal)

Negatywne skutki społeczne (np. wzrost cen, wzrost bezrobocia) wprowadzenia wspólnej waluty, to główny argument przeciwników kolejnego etapu integracji Polski z Unią Europejską. Aby móc wiarygodnie prognozować skutki wejścia Polski do strefy euro należy przyjrzeć się wskaźnikom ekonomicznym innych członków unii walutowej, które tę decyzję podjęły już wcześniej. Grecja, Hiszpania i Portugalia, uważane są za najuboższe kraje wspólnoty, ale to do poziomu gospodarczego tych państw możemy się porównywać.

W analizie wzięte zostały pod uwagę następujące wskaźniki gospodarcze: stopa bezrobocia, zatrudnienie, poziom cen, poziom PKB.

GRECJA

Wskaźnik zatrudnienia (osoby w wieku od 15 do 64 roku życia) po przystąpieniu w 2002 roku Grecji do strefy euro wyniósł 57% i do 2006 roku wzrósł do 61%. Cztery procent wzrostu w ciągu niespełna czterech lat trzeba pochytywać za sukces, gdyż od 1998 do 2002 roku wzrost wyniósł zaledwie 1%.

Bezrobocie w Grecji mimo wahań wskazuje tendencję spadkową. W 2001r wynosiło ok. 10,5% w 2002 roku nie przekroczyło 10%, a w 2003 roku osiągnęło poziom 9% ogólnej siły roboczej. Mimo wzrostu poziomu bezrobocia w 2004 do 10%, obecnie utrzymuje ono na poziomie 8,9%(stan na 2006).

Poziom cen ulega w Grecji takim samym wahaniom, co w całej strefie euro i faktem jest, że w pierwszym roku wspólnej waluty ceny żywności i energii wzrosły o 5%, ale po 2003 ceny ustabilizowały się i ich wzrost nie przekroczył pułapu 4%. W Grecji ceny od 1999 mają tendencję wahań podobną do unijnej, ale o 1%-2,5% wyższą, co należy uważać za znaczącą zmianę, gdyż jeszcze w 1990 roku była to różnica 15%.

Rozwój gospodarczy Grecji mimo spadku z 5% PKB w 2001r do 3,8% w 2002r, wciąż jest na wysokim poziomie i w kolejnych latach następował systematyczny wzrost (z wyjątkiem 2005 roku) :4,8% w 2003r; 4,7% w 2004; 3,7% w 2005;4,3% w 2006 roku, podczas gdy w całej Unii był to wzrost rzędu 1%-2% PKB.

HISZPANIA

Wskaźnik zatrudnienia w Hiszpanii, zdaniem analityków, kształtowany jest przez efekt dość licznej migracji. Po wprowadzeniu euro w 2003 wskaźnik wzrósł do poziomu 59,8%, aby w 2006 roku osiągnąć wartość 63 %.

Bezrobocie w Hiszpanii po wejściu do strefy euro nieznacznie wzrosło (o 1%) osiągając poziom 11% w 2002. W kolejnych latach sytuacja się ustabilizowała i wskaźnik bezrobocia kształtował się następująco: 10,2% w 2003 i oscyluje w granicach 9%.

Wzrost cen wyniósł w 2002r 4%, ale do 2004 roku systematycznie spadał do ok. 2%, co było średnim wzrostem cen w UE. W 2005 roku ceny wzrosły o ok. 3%.

Wzrost gospodarczy w roku 2002 wyniósł 2,9% PKB i był niższy o prawie 2% w stosunku do roku 2000. Od 2004 roku poziom PKB wzrasta i w 2005 roku wyniósł 4,4%, co przewyższyło dwukrotnie średnią unijną.

PORTUGALIA

Wskaźnik zatrudnienia w Portugalii spada od 2001 roku. W 2003 roku stopa zatrudnienia wynosiła 68,1%, osiągając wartość 67,9 w roku 2006. Wprowadzenie euro nie miało więc wpływu na kształtowanie tego wskaźnika.

Poziom cen w Portugalii spada od 2001 roku (jeszcze przed wejściem do strefy Euro), a wejście do strefy euro wyrównało je z unijnym poziomem w 2005 roku (4,4% w 2001; 3,7% w 2002; 3,5% w 2003, do 2,1% w 2005r).

Bezrobocie, co prawda wzrosło i sięga obecnie 7,7% (stan na 2006), a w 2003 roku było o 1,4% niższe, (2003-6,3% ; 2004- 6,7%) to jednak jest to szerszy problem społeczny Portugalii, którego eksperci nie przypisują wspólnej walucie.

PKB Portugalii spada od 1997, co oznacza, że gospodarka tego kraju nie rozwija się (2001 3,9%, 2002- 2,0%, 2003-0,8%). Obecnie PKB wynosi 0,3%. Jest to skutkiem zacofania gospodarczego tego kraju, który bazuje na rolnictwie. Portugalia nie wykorzystała szansy (funduszy unijnych) na rozwój np. bazy turystycznej, co mogłoby uczynić z tego kraju alternatywę dla turystów wobec np. Hiszpanii.

WNIOSKI

Polska gospodarka po wprowadzeniu euro może mieć przez rok lub dwa przejściowe problemy, czego rezultatem będzie spadek wskaźników gospodarczych i wzrost niezadowolenia społecznego. Świadczą o tym zaprezentowane wyniki gospodarcze krajów będących w strefie euro, o zbliżonym do polskiego poziomie rozwoju gospodarczego. Należy przypuszczać, że wejście do wspólnej strefy monetarnej nie wpłynie destabilizująco na polską gospodarkę w większym stopniu niż w zaprezentowanych przykładach państw członkowskich, jeżeli tylko podejmiemy działania, przygotowujące gospodarkę do przyjęcia wspólnej waluty. Ważne będą regulacje prawne i zorganizowanie systemu monitoringu gospodarczego, którego celem będzie np. zapobieganie nadmiernemu wzrostowi cen (okazyjne spekulacje cenowe), których rezultatem może być gwałtowny wzrost niezadowolenia społecznego.

Wspólna waluta zdaniem ekspertów nie uchroni nas od skutków kryzysów gospodarczych o globalnym charakterze, ale rozwija i wzmacnia gospodarkę, co czyni ją bardziej „odporną” na kryzysy. Ponad to finansowe instytucje europejskie (EBC), które nadzorują wspólny rynek walutowy dysponują znacznie silniejszymi instrumentami finansowymi od centralnych banków narodowych, aby móc skuteczniej przeciwdziałać skutkom globalnych kryzysów gospodarczych.

[Co to jest euro ?](#)

Euro jest pieniądzem, inaczej prawnym środkiem płatniczym, który został wprowadzony 1 stycznia 1999 roku w 11 państwach członkowskich Unii Europejskiej (Austria, Belgia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Włochy). 1 stycznia 2001 do grona tych państw dołączyła Grecja, a w styczniu 2007 Słowenia. 1 stycznia 2008 dołączy Malta oraz Cypr. Oznacza to, że około 320 mln mieszkańców UE posługuje się już wspólną walutą.

Euro jest uznawane jako oficjalny środek płatniczy w państwach nie należących do UE : w Monako, San Marino oraz w Watykanie (na podstawie umowy monetarnej) oraz w Andorze, Czarnogórze, Kosowie (na podstawie jednostronnej decyzji).

Od 1999 do 2001 euro funkcjonowało jedynie w formie bezgotówkowej.

Banknoty i monety euro zostały wprowadzone do obiegu 1 stycznia 2002.

Euro jest emitowane przez Europejski Bank Centralny z siedzibą we Frankfurcie nad Menem, będącym wspólnym bankiem centralnym wszystkich państw, w których obowiązuje euro.

Banknoty (o nominałach 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500) przedstawiają bramy i okna na stronie przedniej oraz mosty na stronie odwrotnej, symbolizujące europejskiego ducha otwartości i współpracy.

Wszystkie prezentują różne okresy w sztuce europejskiej.

Monety (o nominałach 2, 1 euro oraz 50, 20, 10, 5, 2, 1 centów) mają wspólny, europejski awers oraz narodowy rewers, przygotowywany przez poszczególne państwa członkowskie.

Obszar, na którym zostało wprowadzone euro nazywa się *strefą euro* lub *Eurolandem*.